

Jaarstukken 2015

Gemeenschappelijke
regeling Jeugdhulp Rijnmond

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE.....	1
1. AANBIEDINGSNOTA.....	2
1.1 Voorwoord.....	2
1.2 Leeswijzer.....	3
2. JAARVERSLAG.....	4
2.1 DEEL I: ACHTERGROND EN KADER GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING.....	4
2.1.1 Inleiding.....	4
2.1.2 Jeugdwet.....	4
2.1.3 Regionaal Transitie Arrangement (RTA).....	4
2.2 DEEL II: RESULTATEN GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING 2015 PER SEGMENT..	7
2.2.1 Gecertificeerde instellingen, Veilig Thuis en CIT.....	7
2.2.2 Jeugd met een Beperking.....	8
2.2.3 Specialistische Jeugd- en Opvoedhulp.....	9
2.2.4 Jeugd-GGZ.....	11
2.2.5 Toelichting verschillen begroting en realisatie.....	13
3. PARAGRAFEN.....	16
3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	16
3.2 Bedrijfsvoering.....	17
3.4 Rechtmatigheid.....	18
4. JAARREKENING 2015.....	20
4.1 Balans.....	21
4.2 Overzicht van baten en lasten in euro's.....	23
4.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 2015.....	24
4.4 Toelichting op de balans per 31 december.....	25
4.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2015.....	29
4.6 Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen.....	33
5. OVERIGE GEGEVENS.....	35
5.1 Voorstel resultaatbestemming.....	35
6. VASTSTELLINGSBESLUIT.....	36

1. Aanbiedingsnota

1.1 Voorwoord

Geachte lezer,

U heeft de jaarstukken van de Gemeenschappelijk Regeling Jeugdhulp Rijnmond over het jaar 2015 voor u. Zij vormen het sluitstuk van de budgetcyclus voor het boekjaar 2015 en bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. Wij leggen hiermee verantwoording af over het gevoerde beleid en het financieel beheer in het dienstjaar 2015. Het Algemeen Bestuur wordt met deze stukken in staat gesteld om zijn controlerende taak in te vullen.

Nieuwe taak

Vanaf dit jaar zijn de gemeenten in Nederland verantwoordelijk geworden voor het uitvoeren van de jeugdhulp binnen hun gemeenten. Binnen de regio Rijnmond is ervoor gekozen deze samenwerking in de vorm van een Gemeenschappelijke Regeling vorm te geven. Het jaar 2015 heeft vooral in het teken gestaan van de transitie: de overgang naar een nieuw systeem.

Veel bereikt in 2015

In het jaar 2015 is onze inzet voornamelijk gericht op het kwantitatief en kwalitatief voldoende inkopen van hulp en ondersteuning voor jeugdigen en gezinnen binnen de regio Rijnmond, zodat de deelnemende gemeenten deze hulp en ondersteuning in konden zetten. Daarnaast is aandacht besteed aan het inrichten van de organisatie om de bovenlokale vraagstukken met betrekking tot jeugdhulp vorm te geven. Tevens lag er de opdracht om de opgelegde bezuinigingen te realiseren. Terugkijkend op het afgelopen jaar kunnen we stellen dat we deze in grote lijnen doelstellingen bereikt hebben.

Opbouw jaarstukken

De doelstelling voor het beleid en de in 2015 verrichte activiteiten en geleverde prestaties zijn in de jaarstukken per programma weergegeven. De financiële weerslag hiervan is terug te vinden in de (programma) jaarrekening. De jaarrekening volgt voor wat betreft de programma-indeling de indeling van de begroting 2015 en functioneert in die zin ook als 'spiegel' van de begroting.

Resultaat 2015

De Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond sluit het jaar 2015 uiteindelijk af met een voordelig resultaat, dat na verwerking van de mutaties in de reserves, € 0,3 miljoen bedraagt. Het positieve resultaat wordt veroorzaakt door meevallers met een incidenteel karakter.

Algemeen Bestuursbehandeling

Het Algemeen Bestuur behandelt de jaarstukken, vastgesteld in het Dagelijks Bestuur van 30 juni 2016, in zijn vergadering van 30 juni 2016.

Het Dagelijks Bestuur

1.2 Leeswijzer

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) schrijft voor dat de opbouw van de jaarstukken van een gemeenschappelijke regeling gelijk is aan de programmabegroting voor dat jaar. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag (de programmaverantwoording en de paragrafen) en de jaarrekening (de financiële verantwoording waarop de controleverklaring betrekking heeft).

Jaarverslag

De programmaverantwoording is opgenomen in hoofdstuk 2.1 van deze jaarstukken. Het bevat de beleidsmatige verantwoording over 2015. Bij alle onderwerpen en speerpunten die in de programmabegroting in 2015 zijn benoemd, wordt ingegaan op de vraag of we bereikt hebben wat we ons tot doel hebben gesteld en wat we daarvoor hebben gedaan. Indien van toepassing wordt op basis van de laatste ontwikkelingen een korte doorkijk naar 2016 gegeven.

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten schrijft voor dat er verplichte paragrafen worden opgenomen in het jaarverslag (te weten lokale heffingen, weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen, en grondbeleid). Wij hebben er voor gekozen om een extra (onverplichte) paragraaf rechtmatigheid toe te voegen. De paragrafen geven, als een dwarsdoorsnede van het programma Jeugdhulp, inzicht in een aantal bedrijfsvoering aspecten van de gemeenschappelijke regeling. Deze onderwerpen zijn opgenomen in hoofdstuk 3.

Jaarrekening

In hoofdstuk 4 is de financiële vertaling van het gevoerde beleid te vinden, die bestaat uit de programmarekening (staat van baten en lasten) en de balans met toelichting. De programmarekening bevat een overzicht van de exploitatieresultaat van het beleidsveld bovenlokale Jeugdhulp. Gemeenschappelijke regelingen zijn verplicht om in de jaarstukken ook in de verantwoordingsinformatie van specifieke uitkeringen op te nemen. Deze zogenaamde SISA-bijlage (Single Information, Single Audit) is niet opgenomen in de jaarstukken van 2015, aangezien er geen enkele SISA-regeling van toepassing is op de gemeenschappelijke regeling.

2. Jaarverslag

2.1 DEEL I: ACHTERGROND EN KADER GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING

2.1.1 Inleiding

Vanaf 1 januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor het uitvoeren van de jeugdhulp binnen hun gemeenten. Dit is een lokale verantwoordelijkheid waarbij geldt dat gemeenten op een aantal onderwerpen samen dienen te werken in regionaal verband. Binnen de regio Rijnmond is er voor gekozen deze samenwerking in de vorm van een Gemeenschappelijke Regeling (GR) vorm te geven. Deze GR wordt aangestuurd door de deelnemende gemeenten, die gezamenlijk besluiten wat wel en niet binnen de GR wordt ingekocht. De gemeenten zijn daarmee verantwoordelijk voor zowel het lokale als het gezamenlijk ingekochte aanbod.

De GR is daarmee een uitvoeringsorganisatie van de gemeenten en baseert zich op de lokale beleidsplannen van gemeenten. De GR heeft tot taak de gemeenschappelijke inkoop zodanig vorm te geven dat lokale ambities kunnen worden gerealiseerd. De visie en doelen van de GR zijn daarmee een optelsom van de beleidsvoornemens van de gemeenten. De gezamenlijke aanpak en uitgangspunten zijn verwoord in het implementatieplan "Acht is meer dan duizend" (mei 2013) en het Regionaal Transitie Arrangement (oktober 2013).

Gedurende 2015 lag het zwaartepunt vooral op de transitie: de overgang naar een nieuw systeem. Voor 2015 waren gemeenten namelijk gehouden aan de voorwaarden die landelijk zijn opgelegd, waaronder het borgen van zorgcontinuïteit en het beperken van frictiekosten. Tegelijkertijd was de gezamenlijke ambitie wel om goede zorg en zorgcontinuïteit te beiden, de bezuinigingen te realiseren én de inzet voor jeugdhulp te verschuiven naar de voorkant. Deze drie doelstellingen zijn behaald.

2.1.2 Jeugdwet

Op basis van de Jeugdwet en de daarbij behorende Memorie van Toelichting is het een verplichting om in het kader van Veilig Thuis (AMHK), jeugdreclassering en jeugdbescherming op regionaal niveau samen te werken. De samenwerkende gemeenten in de regio Rijnmond hebben deze samenwerking vormgegeven in een regio die gelijk is aan de Veiligheidsregio en de GGD-regio. Doorslaggevend hierbij was onder meer het creëren van een voldoende omvang om specialistische zorg en 7/24 crisisopvang beschikbaar te houden en schaalvoordelen te creëren in aanbod en vraag.

2.1.3 Regionaal Transitie Arrangement (RTA)

Binnen de jeugdwet is bepaald dat cliënten die in zorg zijn op 31 december 2014 over geheel 2015 dit recht op zorg houden. Voor pleegzorg geldt een onbepaalde duur (tot het 18e levensjaar) en voor de justitiële jeugdzorg kan dit voor bepaalde cliënten ook langer dan 1 jaar zijn. Dit overgangsrecht is onomstreden. Van de kant van de huidige financiers en aanbieders is aangegeven dat deze wettelijke bepaling alleen onvoldoende zekerheid biedt om de continuïteit van zorg in 2015 te kunnen bieden. Op landelijke niveau is daarom tussen Rijk, VNG en IPO afgesproken dat elke regio van samenwerkende gemeenten een transitiearrangement heeft moeten opstellen. Het transitiearrangement van de regio Rotterdam-Rijnmond is op 31 oktober 2013 bestuurlijk vastgesteld en vervolgens beoordeeld door de Transitiecommissie Stelselwijziging Jeugd (TSJ). In haar rapportage schrijft de TSJ het volgende over het RTA van de gemeenten in de regio Rijnmond:

Transitie, transformatie en implementatie zijn ver ontwikkeld en worden ambitieus aangepakt. De regio geeft aan dat er een afweging is gemaakt tussen meerjarenafspraken en flexibiliteit. Meerjarenafspraken zijn gekoppeld aan afspraken voor vernieuwing van het zorgaanbod.

Bron TSJ rapport, blz. 7,8

Baker Tilly Berk N.V.
Gewaarmerkt als staat

30 JUNI 2016

waarop onze verklaring
betrekking heeft

Kern van het transitiearrangement is dat de samenwerkende gemeenten Jeugdhulp Rijnmond in samenspraak met zorgaanbieders en huidige financiers zorgcontinuïteit bieden vanaf 2015. Om aan de door het Rijk gestelde eisen te kunnen voldoen en de continuïteit van zorg in 2015 te kunnen bieden zijn concrete afspraken met aanbieders gemaakt. Deze zijn samengevat:

- Zorginkoop bij de huidige aanbieders;
- Voorlopig geen nieuwe aanbieders;
- Bestaande financieringssystemen blijven;
- Forse transformatietaak voor bestaande aanbieders.

De afgegeven budgetgarantie in het RTA bedraagt de door het Rijk door te voeren korting minus een aanvullende ombuiging van 1% per jaar van het totale budget vanaf 1 januari 2015 om risico's in plaatsingsmogelijkheden op te vangen en/of innovatie mogelijk te maken. Dat betekent dat er in 2015 1% en in 2016 2% aanvullend omgebogen wordt.

Conform overeengekomen is in het laatste kwartaal van 2015 het RTA geëvalueerd om op basis van deze evaluatie de te bepalen of het wenselijk is deze ook in 2017 te verlengen. Voor dit onderzoek zijn gemeenten, aanbieders en cliëntvertegenwoordigers bevroegd over de doelen van het RTA.

De belangrijkste bevindingen uit het onderzoek¹ zijn de volgende:

Zorgcontinuïteit

In de regio Rijnmond is zorgcontinuïteit geboden, dit was een verplichting uit de Jeugdwet. Het RTA heeft gezorgd voor continuïteit van instellingen en daarmee indirect bijgedragen aan het leveren van zorgcontinuïteit aan cliënten.

Transitie en transformatie

Met betrekking tot de transitie en transformatie is er in het eerste jaar van het nieuwe jeugdhulpstelsel al veel bereikt: opbouw van de gemeentelijke toegang (wijkteams), samenwerking tussen tal van partijen, inregeling van nieuwe systemen, verder op vorm geven aan ambulantisering. Het RTA biedt daarnaast volgens gemeenten een kader van waaruit zij met aanbieders kunnen (samen)werken aan het realiseren van de transformatiedoelen, in die zin dat hierin de gezamenlijke doelen zijn benoemd en vastgelegd.

Bezuinigingen en frictiekosten

In het RTA is afgesproken dat de aanbieders eventuele frictiekosten niet in rekening brengen bij gemeenten en dat is ook niet gebeurd.

Op regionale schaal zijn de gewenste bezuinigingen grotendeels gerealiseerd. Gemeenten zien hier lokaal echter wel verschillen en zij relateren dit aan het gegeven dat toeleiding naar gespecialiseerde zorg vooral een zaak is van het functioneren van wijkteams en huisartsen. Kostenbeheersing in de zin dat aanbieders minder dure (alternatieve) en integrale arrangementen ontwikkelen is voor gemeenten nog te weinig zichtbaar.

Gemeenten geven aan dat het RTA een bijdrage heeft geleverd aan bovenstaande doelen, is de eindconclusie dat een verlenging niet nodig is. Gemeenten willen meer vrijheid om met middelen te schuiven, bijvoorbeeld door zorg dichterbij te contracteren.

Aanbieders daarentegen zijn voor verlenging van het RTA. Zij menen dat het laatste jaar nodig is om de afbouw en ombouw zorgvuldig vorm te geven.

Er lijkt sprake te zijn van een tegenstelling, echter, als ingezoomd wordt op de toelichting bij de antwoorden blijkt dat zowel gemeenten als aanbieders met elkaar door willen en in de komende

¹ Evaluatie RTA, januari 2016

Baker Tilly Berk N.V.
Gewaarmerkt als staat

30 JUNI 2016

waarop onze verklaring
betrekking heeft

periode in gezamenlijk overleg willen komen tot een nieuw inkoopmodel dat meer ruimte biedt aan transformatie en innovatie in de zorg. Van belang is vooral het goede van het RTA te behouden.

2.2 DEEL II: RESULTATEN GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING 2015 PER SEGMENT

2.2.1 Gecertificeerde instellingen, Veilig Thuis en CIT

Inleiding

Per 1 januari 2015 mogen jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen alleen nog worden uitgevoerd door Gecertificeerde Instellingen (GI); instellingen die daartoe zijn gecertificeerd door het Keurmerkinstituut. Veilig Thuis is een samenvoeging tussen het vroegere Advies-en Steunpunt Huiselijk Geweld en Advies en Meldpunt Kinder mishandeling. Het Crisis Interventie Team voert regionaal crisisinterventies uit voor zowel het vrijwillige als het gedwongen kader, waarbij nauw samengewerkt wordt met MEE en de GGZ. Zowel de Gecertificeerde Instellingen als Veilig Thuis en CIT worden bovenlokaal gefinancierd door de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond.

Inkoop en budget 2015

De financiering van Gecertificeerde Instellingen vond in 2015 plaats door middel van een subsidieverstrekking van de GR aan een tweetal GI's, te weten Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond (met de William Schrikker Groep als onderaannemer) en het Leger des Heils Jeugdbescherming en Reclassering (met de Stichting Gereformeerde Jeugdzorg als onderaannemer).

In 2015 is, als gevolg van een stijging van de werkzaamheden, een aantal tekorten geconstateerd, vooral op de posten Veilig Thuis en Crisis Interventie Team (CIT). Het CIT en Veilig Thuis (voormalige AMK-taken) worden beide gefinancierd binnen de subsidierelatie van de GR met Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond. De tekorten zaten voor Veilig Thuis in overproductie op het aantal meldingen en onderzoeken die mede zijn veroorzaakt door de landelijke campagnes voor Veilig Thuis. Voor het CIT geldt dat een stijging in aantallen voornamelijk zat in het nog in positie moeten komen van de wijkteams waarmee de afstemming nader wordt uitgewerkt (zaken die eigenlijk bij de wijkteams hoorden, konden om verschillende redenen nog niet altijd goed genoeg door de wijkteams opgepakt worden).

Voor deze overproductie is voor CIT/Veilig Thuis eind 2015 een aanvullende subsidie verleend ter hoogte van € 1.116.133.

Een trend die in 2015 zichtbaar werd betreft het product drang -een vorm van casusregie door de Gecertificeerde Instelling in het vrijwillige kader, waarbij een gezin zich moet houden aan bepaalde voorwaarden. Doen zij dat niet, dan kan alsnog een Verzoek Tot Onderzoek (VTO/rekest) tot een beschermingsmaatregel bij de rechter worden neergelegd. Door inzet van drang kan een dwangmaatregel worden voorkomen. Gedurende 2015 is gebleken dat de aantallen drang hoger waren dan verwacht en ook de duur langer dan bedoeld. Een van de oorzaken zat in het nog verder in positie moeten komen van de wijkteams en de groei in de samenwerking tussen wijkteams en GI die tijd nodig had.

Transformatie

De transformatie-opdracht voor de Gecertificeerde Instellingen (GI) zat en zit naast een afbouw in aantal dwangmaatregelen door de beweging naar voren- in de opdracht van de GR te komen tot één GI in de regio voor de uitvoering van jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen voor de honkvaste doelgroep. Uitgangspunt van deze samenwerking is te komen tot een betere uitvoering van dwang binnen de regio. Dit heeft in 2015 geresulteerd in een onderzoek naar de samenwerking tussen JBRR en WSG, waarbij gekeken is hoe dit op een zorgvuldige wijze, met het belang van de kinderen voorop, gerealiseerd kan worden.

Baker Tilly Berk N.V.
Gewaarmerkt als staat

30 JUNI 2016

waarop onze verklaring
betrekkina heeft

2.2.2 Jeugd met een Beperking

Inleiding

De zorg voor Jeugdigen met een Beperking viel tot 1 januari 2015 onder de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) en deze zorg werd door verscheidene zorgkantoren ingekocht. Deze zorg kan men onderverdelen in intramurale zorg (zorg met verblijf) en extramurale zorg (zorg zonder verblijf). De toegang tot deze zorg verliep via het Centrum voor Indicatiestelling (CIZ).

Inkoop 2015

De richtlijnen voor de inkoop van deze vorm van jeugdhulp staan vermeld in het RTA. Ook in dit segment werden derhalve bestaande aanbieders gecontracteerd die al leverden onder de AWBZ en een contract hadden met een zorgkantoor. Op basis van de afspraken in het RTA kregen zij een budgetkorting van totaal 14,5%. Op basis van deze richtlijnen werden voor het jaar 2015 met 11 intramurale aanbieders contracten afgesloten.

Bijdragen gemeenten

Al vanaf het moment dat de budgetplafonds met de aanbieder werden gecommuniceerd was duidelijk dat de gemeentelijke bijdragen voor deze vorm van jeugdhulp te laag was. Dit werd veroorzaakt door de niet-toereikende Vektis-cijfers (hierop zijn de gemeentelijke bijdragen gebaseerd). In deze cijfers ontbraken:

- Aanbieders hadden groei van cliënten in 2014, op basis van wettelijk overgangsrecht moesten deze groei ook gefinancierd worden als deze boven het budgetplafond uit kwam.
- NHC/NIC component (huisvesting- en inventariscomponent)
- Geen Consultatie & Diagnose Teams
- Enkele aanbieders stonden niet vermeld in de Vektis-cijfers
- Crisiscoördinatie en beschikbaarheid crisisplekken.

De intramurale Jeugdhulp

De ingekochte intramurale jeugdhulp kan men onderverdelen in vier categorieën:

- jeugdhulp voor verstandelijk beperkten (4,8%)
- jeugdhulp voor licht verstandelijk beperkten (68,2%)
- crisisopvang (7,6%)
- landelijke inkoop (19,4%)

Uit bovenstaande blijkt dat de jeugdhulp voor licht verstandelijk beperkten het meest wordt ingekocht.

Zorgbemiddelingsteam (ZBT)

Tot 2015 werd het ZBT alleen ingezet voor de provinciale jeugdzorg, echter vanaf 2015 werkt het team integraal en daarom is in 2015 team Zorgbemiddeling samen met de Jeugd met een Beperking (JmeB)-aanbieders aan de slag gegaan om de toeleiding naar JmeB-jeugdhulp eenduidiger en efficiënter te organiseren. De visie hierachter is dat specialistische zorgvragen beantwoord worden vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid in de keten, met het belang van de jeugdige voorop. Inmiddels is het toeleidingsproces JmeB eenduidig en centraal via het ZBT georganiseerd.

Discretionaire bevoegdheid

In sommige gevallen komt het echter voor dat de professionals in de wijk of het Zorgbemiddelingsteam (ZBT) goede redenen hebben om een jongere ergens te plaatsen maar dat zij niet bij de gewenste aanbieder kunnen plaatsen vanwege de gemaakte budgetafspraken. Een reden kan bijvoorbeeld zijn dat een jeugdige gebaat is bij een plaatsing in de buurt vanwege het feit dat de band met ouders belangrijk is en een plek in bijvoorbeeld Hengelo dan niet handig is. Bakker Tilly Beekman V. Gewaarmerkt als staat

specifieke situaties is de secretaris van de GR bevoegd om, na afstemming met de betrokken gemeente, zijn discretionaire bevoegdheid in te zetten. Op basis van een inhoudelijke afweging kan een jeugdige dan wel geplaatst worden bij de gewenste hulp. In 2015 is binnen dit segment de discretionaire bevoegdheid 8 keer toegepast.

Consultatie- en Diagnose Teams (CDT)

Het Consultatie- en Diagnose Team is een integraal werkend team waarin professionals vanuit de drie segmenten in gezamenlijkheid advies en consultatie vormgeven. Voor het jaar 2015 zijn er vanuit het segment Jeugd met een Beperking 3 fte ingekocht (bij twee aanbieders) om plaats te nemen in het CDT. Uit een evaluatie die gehouden is onder aanbieders die leveren aan het CDT en de lokale teams is gebleken dat in zijn algemeenheid de lokale teams de weg naar het CDT nog niet goed weten te vinden.

2.2.3 Specialistische Jeugd- en Opvoedhulp

Inleiding

De bekostiging van de specialistische Jeugd- en Opvoedhulp viel tot 1 januari 2015 onder de verantwoordelijkheid van de Stadsregio Rotterdam. De specialistische jeugdhulp kent de volgende vormen: Ambulante jeugdhulp, Dagbehandeling, Residentiele jeugdhulp (waaronder Gesloten Jeugdhulp), Pleegzorg en hulp die wordt ingezet bij Crisis.

Per 2015 is een grote groep medewerkers van instellingen voor Jeugd- en Opvoedhulp werkzaam geworden in de lokale teams in de regio. Hieronder waren ook medewerkers van het voormalige Bureau Jeugdzorg Rotterdam, die van hun oude werkgever BJZ-R overgegaan zijn naar FlexusJeugdplein. Daarmee is de bezuiniging binnen BJZ-R/JBRR gerealiseerd.

In 2015 is ingezet op een verplaatsing naar de "voorkant". Eerder en snellere inzet van hulp ter voorkoming van latere zware zorg. De lokale teams dienen hierin een belangrijke rol te spelen.

Bekostiging Jeugdhulp 2015

De instellingen voor Jeugd – en Opvoedhulp kregen op basis van het RTA een budgetkorting van 5%. Deze budgetkorting diende volledig gerealiseerd te worden op de "achterkant".

Daarnaast was het realiseren van zorg continuïteit een belangrijk uitgangspunt bij de subsidiering van specialistische jeugdhulp. De vereiste budgetkorting is gerealiseerd door te snijden in het aantal residentiële plekken en dagbehandelingsplekken. In 2015 zijn ook al voorbereidingen getroffen voor de bezuiniging die per 2016 gerealiseerd moet worden.

In 2015 is aan 10 uitvoerders van specialistische jeugdhulp subsidie verleend. De (inhoudelijke) opdrachten aan instellingen zijn vastgelegd in de subsidieverleningen en de uitvoeringsovereenkomsten die onderdeel zijn van de subsidies. Daarnaast is er een groep aanbieders buiten de regio waarmee overeenkomsten zijn gesloten op basis van zorg continuïteit in het kader van het woonplaatsbeginsel.

Begroting en realisatie

De inzet van specialistische Jeugd en Opvoedhulp is binnen de begroting gebleven. Dit resultaat is vooral gerealiseerd door een lagere productie (inzet) op het vlak van gesloten jeugdhulp. Het aantal opgelegde maatregelen is gedurende een fors deel van het jaar lager geweest dan verwacht. Het 4e kwartaal liet echter een behoorlijke toename zien t.o.v. de eerdere kwartalen.

Baker Tilly Berk N.V.
Gewaarmerkt als staat

30 JUNI 2016

waarop onze verklaring
betrekking heeft

Een post waarin met het opstellen van de begroting nog geen rekening gehouden kon worden, waren kosten voor jeugdhulp voor jeugdigen die per 1/1/2015 door toepassing van het **woonplaatsbeginsel** (zorgcontinuïteit 2014 – 2015) onder de verantwoordelijkheid van een Rijnmondse gemeente vielen. Deze kosten bedragen over 2015 voor Jeugd- en Opvoedhulp, voor zover nu bekend, ruim € 1,8 miljoen.

Het valt niet uit te sluiten dat nog nieuwe instellingen zich zullen melden met nog onbekende jeugdigen waarvoor de GR-JR kosten dient te vergoeden.

Voor de nu bekende kosten is een voorziening nodig, omdat er nog veel facturen verwerkt dienen te worden.

Inzet van jeugdhulp

In 2015 heeft de reductie van bedden en dagbehandelingsplekken een forse impact gehad. De lokale teams in de regio waren volop in ontwikkeling en samen met de specialisten zoekende naar het goed vormgeven van de samenwerking.

Het was soms zoeken naar een passende vervanging voor jeugdhulpinzet die was afgebouwd. Ook zagen we in 2015 een toename van het aantal crisisplaatsingen. Dit lijkt deels te verklaren door de opstartfase waarin de lokale teams zich in 2015 bevonden.

Desondanks is er voor alle crisissituaties, binnen de beperkingen, toch een passende oplossing gevonden, mede dankzij de flexibiliteit en inzet van de zorgaanbieders. Deze crisisinstroom had wel tot gevolg dat "reguliere" zorgvragen daar last van ondervonden door wachtduur bij sommige programma's. Op een aantal programma's hebben zorgaanbieders overproductie gerealiseerd om dit zoveel mogelijk op te vangen.

Ambulante jeugdhulp

Onderdeel van de regionale inkoop is het specialistisch ambulante aanbod, de zogeheten "plank", hieronder vallen voornamelijk ambulante crisishulp, FACT en Beter beschermd Plus (BB plus). Deze ambulante hulp wordt aanvullend aan eventuele hulp uit het lokale team gedaan. In 2015 is er onderzoek gedaan naar dit aanbod. Doel was te onderzoeken of en hoe een deel van deze ambulante inzet zou kunnen worden toegevoegd aan de wijkteams. Op basis van het onderzoek heeft het bestuur besloten om nog niet tot deze beweging over te gaan. Of en wanneer deze "plank" producten zullen indalen in lokale teams zal later besloten worden. Voorlopig blijft deze specialistische jeugdhulp ingezet worden in aanvulling (ter ondersteuning) van de lokale teams).

Pas in de loop van 2015 is informatie naar boven gekomen waaruit afgeleid kan worden dat er een leemte is ontstaan (aansluiting te missen) tussen wat lokale of wijkteams aan jeugdhulp kunnen bieden en wat de instellingen voor specialistische jeugdhulp nog aan specialistisch ambulante mogelijkheden hebben. Regelmatig werden door wijkteams/lokale teams producten besteld die niet meer beschikbaar waren doordat medewerkers vanuit aanbieders waren toegevoegd aan de lokale teams. Waar mogelijk is door de betrokken partijen gezocht naar een passende oplossing en er is eind 2015 besloten tot een nadere analyse, zodat er meer inzicht ontstaat in de aard en omvang van deze lastigheden.

Gesloten jeugdhulp

De regio Rijnmond werkt ten aanzien van gesloten jeugdhulp (JeugdzorgPlus) samen met de andere regio's in de provincie Zuid Holland. Samen vormen zij het werkgebied Zuid West. Het werkgebied Zuid West heeft in 2014 gekozen voor een verdere afbouw van de capaciteit gesloten jeugdhulp in 2015 en verder, omdat er sprake was van overcapaciteit/leegstand. De inzet van gesloten jeugdhulp in 2015 is ruim onder de beschikbare capaciteit gebleven. Ook in 2016 zal afbouw van capaciteit plaatsvinden. De regio Zuid West werkt samen met de aanbieders van gesloten jeugdhulp aan een visie op gesloten jeugdhulp, waarbij juist de aansluiting op de lokale zorgstructuur een belangrijk

Berk N.V.
Gewaarmerkt als staat

onderdeel is en gesloten jeugdhulp wordt gezien als onderdeel van een integraal zorgtraject. Uit de jaarrapportage van de plaatsing coördinator gesloten jeugdhulp is gebleken dat er in 2015 voldoende capaciteit beschikbaar was.

Zorgbemiddelingsteam (ZBT)

Het Zorgbemiddelingsteam van JBRR houdt toezicht op vraag en aanbod van residentiële capaciteit, en draagt zorg voor toeleiding (schakeling) naar een passende plek. Samen met de aanbieders wordt aan de zorgbemiddelingstafel gestreefd naar het realiseren van een zo goed mogelijke match tussen vraag en aanbod. Het ZBT heeft in 2015 – een roerig jaar – goed gefunctioneerd. Desalniettemin is het door afbouw van capaciteit, toename van crisis binnen het budget niet mogelijk wachttijden te vermijden.

Van de discretionaire bevoegdheid is in 2015 zeer beperkt gebruik gemaakt, omdat met de instellingen voor specialistische J&O is afgesproken dat zij als optreden als opdrachtgever aan een zorgaanbieder buiten de regio binnen het eigen budget.

In 2015 is het aantal crisismeldingen toegenomen met 50% t.o.v. 2014. De instellingen hebben zich zeer actief en flexibel opgesteld om voor deze stevige toename zo goed mogelijk hulpverlening te bieden. Dit heeft echter wel de druk op alle vormen van jeugdhulp, en specifiek de residentiële plekken, behoorlijk doen toenemen. Wachttijden zijn in 2015 niet afgenomen ten opzichte van de voorgaande jaren.

Bij instellingen wordt informatie over wachttijden per kwartaal opgehaald.

Woonplaatsbeginsel

In de loop van 2015 is een forse groep jeugdigen in beeld gekomen van de GRJR waarvoor de regio per 1/1/2015 door toepassing van het woonplaatsbeginsel de financiële verantwoordelijkheid heeft. Deze jeugdigen hadden recht op zorgcontinuïteit in de overgang van 2014 naar 2015. Een fors deel van deze jeugdigen ontvangt echter pleegzorg, waardoor zij waarschijnlijk tot hun 18e verjaardag zorg zullen blijven ontvangen.

2.2.4 Jeugd-GGZ

Inleiding

Geestelijke gezondheidszorg voor Jeugd (kortweg JGGZ) is overgedragen vanuit de zorgverzekeringswet en AWBZ naar gemeenten.

Inkoop 2015

De richtlijnen voor de inkoop van deze vorm van jeugdhulp staan vermeld in het RTA. Voor JGGZ werden aanbieders gecontracteerd die contracten hadden met Zorgverzekeraars of zorgkantoor voor jeugdigen uit onze regio. Ook vrijevestigden en kleine GGZ praktijken zijn bij de inkoop betrokken. Het inkoopbeleid van de zorgverzekeraars was de afgelopen jaren gebaseerd op het Bestuurlijk Akkoord GGZ uit 2012. De uitgangspunten van het Bestuurlijk Akkoord vertonen in grote lijnen overeenkomsten met de nieuwe Jeugdwet en de WMO.

Het gaat hierbij om:

- de versterking van eigen kracht en zelfredzaamheid
- verschuiving van zware naar lichtere zorg
- beperking van de uitgavengroei.

Voor de GGZ als sector is hieraan invulling gegeven door een versterking van de rol van de huisarts, een verschuiving van specialistische naar basis GGZ, het verkorten van de behandelduur en het afbouwen van opnamecapaciteit. In het beleid van de gemeenten is deze transformatie voortgezet.

Baker Tilly Berk N.V.
Gewaarmerkt als staat

Op basis van de afspraken in het RTA kregen de aanbieders een budgetkorting van totaal 3,33 %. Op basis van deze richtlijnen werden voor het jaar 2015 met 109 zorgaanbieders contracten afgesloten. In de loop van het jaar hebben enkele partijen zich teruggetrokken (3) en een klein aantal partijen (6) is overgedragen aan de inkoop JmeB.

Productstructuur en bekostiging

Vanwege de complexe overheveling hebben VNG, VWS en ZN afgesproken dat enkele 'landelijke structuren' maximaal drie jaar in stand blijven. Door het tijdelijk in stand houden van deze hoofdstructuur wordt voorlopig houvast geboden op administratief gebied en op de techniek van contractering. Onder deze 'landelijke structuren' hebben partijen het volgende bedoeld:

- de hoofdstructuur voor de bekostiging en prestaties zoals die nu geldt in de GGZ. Deze hoofdstructuur bestaat uit generalistische basis GGZ producten en DBC's voor de specialistische GGZ;
- gemeenten baseren zich in hun contractering voor 2015 op de maximumtarieven van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) en stellen op basis hiervan regionale tarieven vast;
- gemeenten gaan met hun administratie en facturatie aansluiten op de bestaande landelijke structuur (VECOZO portaal). Uitgangspunt wordt dat jeugd GGZ opdrachtnemers hun declaraties indienen via VECOZO, waarna deze doorgaan naar gemeenten.

Gaandeweg zullen gemeenten hun eigen wijze van zorginkoop de komende jaren ontwikkelen, gericht op een indaling in de lokale inkoopstructuur. In de komende jaren zullen onderdelen van JGGZ waar mogelijk vanuit de GRJR worden overgedragen aan de lokale inkoop.

De ingekochte JGGZ is onderverdeeld in:

- Generalistische basisGGZ, onder verdeeld in vier producten (kort, middel, intensief, chronisch). Deze hulp wordt vooral door kleinere vrijgevestigde praktijken geboden;
- Specialistische GGZ, gefinancierd via de bekende DBC systematiek. Onder deze vorm van zorg valt ook de klinische opname capaciteit en crisisopvang;
- Dyslexie, gefinancierd via de bekende DBC systematiek;
- Deelname JGGZ aan wijkteams, deze inkoop is afgestemd op de behoeften van gemeenten in onze regio.
- Deelname aan CDT, deze inkoop is in de loop van dit jaar lager uitgevallen dan begroot, de onderproductie op dit terrein is gesubstitueerd naar SGGZ.

Discretionaire bevoegdheid en budgetaanpassing

In sommige gevallen komt het voor dat de zorg van een aanbieder vaker gevraagd wordt dan budgettair mogelijk. Voor dit soort specifieke situaties is de secretaris van de GR bevoegd om in de regio zijn discretionaire bevoegdheid in te zetten. Op basis van een inhoudelijke afweging kan een overschrijding worden toegestaan. In 2015 is binnen dit segment de discretionaire bevoegdheid ruim 20 keer toegepast voor plaatsingen die via het zorgbemiddelingsteam zijn aangevraagd. Bij enkele kleine partijen is op verzoek van een gemeente het budget aangepast op basis van de lokale vraag, zodat passende hulp bereikbaar was.

Bij de vaststelling van de budgetten is uitgegaan van niveau 2013, bij enkele partijen die zowel in 2014 een groei hebben doorgemaakt en te kampen hadden met wachtlijsten heeft de GRJR een kleine bijdrage toegekend uit onderschrijding van gecontracteerde partijen die in 2014 al een daling in volume hadden doorgemaakt.

Baker Tilly Berk N.V.
Gewaarmerkt als staat

30 JUNI 2016

waarop onze verklaring
betrekking heeft

2.2.5 Toelichting verschillen begroting en realisatie

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING JEUGDHULP RIJNSMOND

BATEN	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Werkelijk
	2015	2015	2015
	€	€	€

1. Programma Bestuur en algemeen management

Bijdrage deelnemende gemeenten	215.639.500	215.639.500	215.639.500
Bijdrage gemeente Rotterdam (inzake CDT)	-	-	696.471
Bijdrage Stadsregio	-	2.662.250	2.662.250

Totaal

215.639.500	218.301.750	218.998.221
--------------------	--------------------	--------------------

LASTEN	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Werkelijk
	2015	2015	2015
	€	€	€

1. Programma Jeugdhulp

Zorg Jeugd met een Beperking	16.452.765	16.452.765	12.573.971
Zorg Jeugd en Opvoedhulp	128.392.261	129.192.258	130.418.479
Jeugd GGZ	69.292.641	70.392.641	73.393.430
Algemene kosten	-	55.000	89.386
Accountantskosten	-	-	16.704
Apparaatskosten	1.501.833	1.501.833	1.501.833
Bankkosten	-	-	461

Totaal programma Jeugdhulp

215.639.500	217.594.497	217.994.264
-------------	-------------	-------------

Totaal

215.639.500	217.594.497	217.994.264
--------------------	--------------------	--------------------

Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten

-	707.250	1.003.957
---	----------------	------------------

Programma Jeugdhulp

Onttrekking Algemene reserve	-	1.955.000	1.955.000
Toevoeging Algemene reserve	-	- 2.662.250	- 2.662.250

Totaal resultaatbestemmingen

-	- 707.250	- 707.250
---	------------------	------------------

NOG TE BESTEMMEN

-	-	296.707
---	---	----------------

Baker Tilly Berk N.V.
Gewaarmerkt als staat

30 JUNI 2016

waarop onze verklaring

Baten

Bijdrage deelnemende gemeenten

De bijdrage gemeenten zijn conform de door het bestuur vastgestelde begroting 2015.

Bijdrage gemeente Rotterdam

Door de gemeente Rotterdam is een bedrag van € 696.471 extra bijgedragen voor de kosten Consultatie- en Diagnostische Teams (CDT). In de praktijk bleek dat er meer expertise noodzakelijk was dan vooraf ingeschat.

Bijdrage Stadsregio

Bij de afwikkeling van de voormalige Stadsregio bleek dat er minder kosten noodzakelijk waren om de lopende verplichtingen te voldoen. Uiteindelijk is er door de Stadsregio een bedrag van € 2.662.250 overgemaakt naar de GRJR. Het Ministerie van VWS heeft goedgekeurd verleend dat deze middelen mochten worden overgedragen naar de GRJR.

Lasten

Zorg Jeugd met een Beperking/ Zorg Jeugd en Opvoedhulp/Jeugd GGZ

Voor de toelichting op deze kosten wordt verwezen naar de paragrafen 2.2.1 tot en met 2.2.4. De totale kosten van de jeugdhulp zijn uiteindelijk ruim € 0,4 miljoen hoger dan de bijgestelde begroting.

Algemene kosten

Door het Algemeen bestuur zijn in 2015 drie onderzoeken ingesteld, te weten cliënten met een beperking in Jeugdbescherming Rotterdam-Rijnmond, uitwerking 3 scenario's voor Monitor Maatschappelijk Resultaat en evaluatie Regionaal Transitie Arrangement. Voor de twee laatste onderzoeken was een bedrag van € 55.000 beschikbaar gesteld, voor het eerste onderzoek niets.

Accountantskosten / Bankkosten

Door het Algemeen Bestuur is in oktober Baker Tilly Berk benoemd als accountant van de GRJR. De kosten van de accountantscontrole waren echter nog niet opgenomen in de begroting 2015.

Baker Tilly Berk N.V.
Gewaarmerkt als staat

30 JUNI 2016

waarop onze verklaring

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten zonder vooraf bepaald bestedingsdoel die de gemeenschappelijke regeling vrij kan besteden. Het gaat behalve om de uitkering uit het gemeentefonds, om gemeentebelastingen, deelnemingen/dividend, erfpacht, rente en de verzamelpost overige dekkingsmiddelen. Ze zijn bedoeld voor de uitvoering van de programma's waarin het beleid tot uitvoering wordt gebracht dat het Algemeen Bestuur heeft vastgesteld. Bij Jeugdhulp Rijnmond is enkel de post Overige Algemene Dekkingsmiddelen van toepassing.

Overige Algemene Dekkingsmiddelen

Het onderdeel overige algemene dekkingsmiddelen is een verzameling van diverse posten. Op hoofdlijnen kunnen ze onderverdeeld worden in algemene begrotingsposten, apparaatskosten en mutaties in reserves. De lasten van overige algemene dekkingsmiddelen zijn € 400.000 (inclusief eenmalige bijdrage frictiekosten Bureau jeugdzorg) hoger dan begroot. De baten zijn daarentegen ook € 697.000 hoger. Per saldo een verbetering van € 297.000 miljoen ten opzichte van de begroting.

Onvoorzien

In de begroting 2015 is geen post onvoorzien opgenomen en is daarom ook niet aangewend.

Structureel/Incidenteel

Het voordelig jaarrekeningresultaat 2015 bedraagt € 296.707. Het rekeningresultaat heeft grotendeels een incidenteel karakter. Het resultaat wordt voornamelijk gevormd door de incidentele bijdrage van € 2.662.000 miljoen ontvangen van de voormalige Stadsregio. Daarnaast is door de gemeente Rotterdam een bedrag van € 696.000 extra betaald voor uitvoering van de CDT-taken en is éénmalig een bedrag van € 800.000 gereserveerd voor de frictiekosten bij Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond. De kosten Jeugdhulp zijn op dit moment nog lastig structureel in te schatten aangezien ervaringscijfers vanuit het verleden vooralsnog ontbreken. De komende jaren zal hier meer duidelijkheid over komen.

Baker Tilly Berk N.V.
Gewaarmerkt als staat

30 JUNI 2016

waarop onze verklaring

3. Paragrafen

Met de invoering van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) in 2004 zijn met betrekking tot de verslaggeving een aantal verplichte paragrafen (beleidsuitgangspunten van beheersmatige activiteiten) voorgeschreven, te weten: lokale heffingen; verbonden partijen; onderhoud kapitaalgoederen; weerstandsvermogen en risicobeheersing; grondbeleid; financiering en bedrijfsvoering. Niet alle paragrafen zijn van toepassing voor Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond.

Met ingang van 2015 verloopt de bestuurlijke sturing op de uitvoering van de bovenlokale jeugdhulptaken via Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond. Daartoe is een begroting opgesteld welke door het Algemeen Bestuur op 18 september 2014 is vastgesteld.

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De mate waarin de gemeenschappelijke regeling in staat is om financiële tegenvallers op te vangen om de taken voort te kunnen zetten noemen we het weerstandsvermogen. De risico's, die niet verzekerd zijn of worden afgedekt door reserves, voorzieningen of overige middelen zijn van belang voor de bepaling van het weerstandsvermogen. Tegenover deze financiële risico's staat de weerstandscapaciteit. Deze capaciteit betreft (financiële) middelen waarover de gemeenschappelijke regeling kan beschikken om risico's te kunnen opvangen zonder dat de inzet van deze (financiële) middelen noodgedwongen leidt tot beleidswijzigingen. Het begrip weerstandsvermogen gaat derhalve over de verhouding tussen deze risico's en de weerstandscapaciteit, zodat de gezondheid van de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling kan worden bepaald, nu en op termijn.

In 2015 heeft het AB besloten om geen weerstandsvermogen in te stellen. Eventuele tekorten worden door de deelnemende gemeenten gedekt.

Financiële positie

Door de invoering van de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) dient vorm en inhoud te worden gegeven aan de treasuryfunctie. Het belangrijkste van de wet is het beheersen van risico's. Voor een beoordeling van de financiële positie van een organisatie is niet alleen de huidige situatie van belang. Ook de toekomstige ontwikkelingen en risicofactoren dienen hierbij betrokken te worden.

De financiële positie van GR Jeugdhulp Rijnmond kan worden beoordeeld vanuit een tweetal gezichtspunten namelijk vanuit de jaarlijkse exploitatie en via beoordeling van de vermogenspositie. Het saldo van de jaarlijkse exploitatie-uitgaven en -inkomsten van de GR Jeugdhulp Rijnmond wordt gedekt via een bijdrage van de deelnemende gemeenten. Van cofinanciering van bepaalde projecten voor Jeugdhulp is nog geen sprake. De vermogenspositie van GR Jeugdhulp Rijnmond bestaat uit een bescheiden algemene (vrije) reserve. Er zijn geen afspraken gemaakt over de hoogte van deze reserve. De algemene (vrije) reserve per 31 december 2015 bedraagt € 707.250 (voor bestemming resultaat 2015).

Naast de algemene reserve kende GR Jeugdhulp Rijnmond per 31 december 2015 geen andere reserves.

De lasten inzake jeugdhulp worden gedekt uit de integratie uitkering die via de deelnemende gemeenten aan de gemeenschappelijke regeling worden voldaan. De voor- of nadelige saldi aan het einde van het boekjaar worden niet verrekend met de deelnemende gemeenten. Door het Algemeen Bestuur, Baker Tilly B.V. Gewaarmerkt als staat

Bestuur is besloten om eventuele tekorten voor het jaar 2015 aanvullend te dekken door een extra bijdrage van de deelnemende gemeenten. Deze extra bijdrage bleek niet noodzakelijk.

Bij GR Jeugdhulp Rijnmond zijn verder geen vaste activa, voorzieningen of vreemd vermogen aanwezig en worden deze ook voor de nabije toekomst niet verwacht. GR Jeugdhulp Rijnmond heeft alleen een rekening-courant verhouding met een bankinstelling waarmee alle financiële mutaties worden afgewikkeld.

Met ingang van de jaarrekening 2015 dient over een vijftal kengetallen verantwoording afgelegd te worden. Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van een gemeenschappelijke regeling. Om dit te bereiken wordt voorgeschreven dat de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing de volgende kengetallen bevat: netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit.

Verslagjaar 2015	2014	Begroting 2015	2015
Netto Schuldquote	-	-	-0,46
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-	-	-0,46
Solvabiliteitsrisico	-	-	2,85
Structurele exploitatieruimte	-	-	0
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt

Op dit moment is het nog lastig een oordeel te geven over bovenstaande kengetallen. Vergelijkingen met voorgaande jaren is niet mogelijk aangezien dit het eerste jaar is van de GR Jeugdhulp Rijnmond.

3.2 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering heeft als reikwijdte de organisatie van GR Rijnmond Jeugdhulp, hetgeen niet alleen de ambtelijke organisatie maar ook de bestuurlijke organisatie omvat. De burger verwacht van een gemeente dat gemeentelijke middelen rechtmatig, doelmatig en doeltreffend besteed worden, dat de gemeente een betrouwbare partner is en transparant is. Deze verwachtingen zijn tevens criteria voor de bedrijfsvoering.

GR Jeugdhulp Rijnmond is een overleg- en uitvoeringsplatform waarbinnen de deelnemende gemeenten - uitgaande van het beginsel van autonomie van het lokale bestuur - de regionale samenwerkingsmogelijkheden op het gebied van bovenregionale Jeugdhulp bespreken en daar vorm aan geven omdat de samenhang van een aantal strategische en ordenende taken daarom vraagt. Er is sprake van een lichte overlegstructuur als kader om de feitelijke samenwerking in portefeuillehouders overleggen vorm te geven.

De bedrijfsvoering ondersteunt de uitvoering van het overlegplatform van GR Jeugdhulp Rijnmond. De verantwoordelijkheid voor de organisatie berust primair bij het Algemeen Bestuur. De wethouders van de deelnemende gemeenten vormen het Algemeen Bestuur.

Ten behoeve van de ondersteuning van het Algemeen Bestuur en het dagelijkse management is een ambtelijk secretaris aangesteld. Het Algemeen Bestuur is een daarnaast een dienstverleningsovereenkomst betreffende de taken van de bovenlokale Jeugdhulp aan de gemeente.

De gemeente Berk N.V.
Gewaarmaakt als staat

30 JUNI 2016

waarop onze verklaring
betreffende

de gemeente Rotterdam. Het betreft hier de taken op het gebied van contractbeheer en subsidies met zorgaanbieders voor bovenlokale jeugdhulp.

De secretaris coördineert het proces zoals boven omschreven. Daarnaast geeft hij sturing aan de realisatie van de bovenlokale Jeugdhulp.

De administratieve werkzaamheden ten behoeve van het opstellen van de ontwerpbegroting en – rekening, tussentijdse rapportages, evenals het beheer van de vermogenswaarden, alsook de bewaring van archiefbescheiden conform gemeentewet worden door het Algemeen Bestuur, op basis van een dienstverleningsovereenkomst, opgedragen aan de gemeente Rotterdam.

De uitvoeringsorganisatie (gemeente Rotterdam) heeft afgelopen jaar vooral ingezet op zorgcontinuïteit. De inrichting van de administratieve organisatie inclusief ICT omgeving is nog niet volledig afgerond. De risico's hiervan zijn minimaal. In het gebruikte software pakket Exact Online staan geen cliëntgegevens, er zijn dus geen privacy risico's.

3.4 Rechtmatigheid

Het werk van de externe accountant Baker Tilly Berk vindt in nauwe samenhang plaats met de werkzaamheden van de interne auditfunctie van de gemeente Rotterdam voor Jeugdhulp Rijnmond.

De interne auditfunctie stelt jaarlijks een auditprogramma op. In de uitvoering van het auditprogramma wordt gecontroleerd op de getrouwheid en de rechtmatigheid van het door het Algemeen Bestuur gevoerde financiële beheer. De bevindingen en aanbevelingen van de uitgevoerde interne audits worden door de accountant betrokken bij zijn oordeel over getrouwheid en rechtmatigheid in de controleverklaring bij de jaarrekening.

Het door het Algemeen Bestuur vastgestelde controleprotocol en toetsingskader zijn bepalend voor de controle door de interne auditfunctie. Het toetsingskader rechtmatigheid 2015 is nieuw en getoetst op relevante wijzigingen in wet- en regelgeving in het afgelopen jaar.

In het toetsingskader wordt onder meer specifiek ingegaan op de toepassing van de rechtmatigheidscriteria: het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik.

De interne audits zijn gericht op de belangrijkste financiële processen van Jeugdhulp Rijnmond. In het Werkplan GR JR 2015 zijn de volgende processen voor de uitvoering van interne audits meegenomen:

- Inkopen specialistische Jeugdzorg
- Subsidiëring van specialistische Jeugdzorg
- Betalen van voorschotten, declaraties en handmatige betalingen
- Ontvangsten bijdrage gemeenten
- Managementinformatie/ rapportages

Voorwaardencriterium

Bij de uitvoering van de audits is getoetst op de naleving van de in de wet- en regelgeving vastgelegde voorwaarden. Voor de audits is in 2015 de risico-benadering gehanteerd om de reikwijdte en de scope van de audit te bepalen. Dit houdt in dat de rechtmatigheids- ~~Baker~~ Baker Tilly Berk N.V. Gewaarmerkt als staat

getrouwheidsrisico's in kaart zijn gebracht en de beheersmaatregelen die deze risico's afdekken getoetst zijn.

Bij de uitgevoerde audits, op de belangrijkste financiële processen, zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

Jeugdhulp Rijnmond heeft een beleid ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik dat bestaat uit een mix van maatregelen op het gebied van voorlichting, controle en sanctionering. Binnen de kaders van diverse audits is aandacht besteed aan dit criterium.

Begrotingscriterium

Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium wordt getoetst of het budgetrecht van het Algemeen bestuur is gerespecteerd. De door het Algemeen bestuur gestelde kaders zijn bepalend voor de invulling van het budgetbeheer door het Dagelijks Bestuur. Het systeem van budgetbeheer- en bewaking moet waarborgen dat de baten en de lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan het Algemeen Bestuur. In het door het Algemeen Bestuur vastgestelde controleprotocol is bepaald wanneer een budgetafwijking onrechtmatig is.

In 2015 zijn de gerealiseerde lasten ad € 217.994.264 hoger dan de bijgestelde begrote lasten ad € 217.594.497. Het betreft hier een kostenoverschrijding die past binnen het bestaande beleid en waar tussentijds voldoende over is gerapporteerd. Naar verwachting zouden de zorglasten nog hoger zijn dan verwacht. Er is derhalve binnen de gestelde financiële kaders van het Algemeen bestuur gehandeld en dus geen begrotingsonrechtmatigheid.

Baker Tilly Berk N.V.
Gewaarmerkt als staat

30 JUNI 2016

waarop onze verklaring
betreffende heeft

4. Jaarrekening 2015

4.1 Balans

BALANS PER 31 DECEMBER

	31-12-2015	01-01-2015
ACTIVA	€	€

VLOTTENDE ACTIVA

UITZETTINGEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN 1 JAAR

Vorderingen op openbare lichamen	169.520	-
Overige vorderingen en overlopende activa GR Jeugdhulp Rijnmond	8.989.359	-

LIQUIDE MIDDELEN

Banksaldi	26.775.337	-
-----------	------------	---

TOTAAL

	<u>35.934.216</u>	<u>-</u>
--	-------------------	----------

Baker Tilly Berk N.V.
Gewaarmaakt als staat

30 JUNI 2016

waarop onze verklaring
betrekking heeft

(Voor bestemming resultaat)

	31-12-2015	01-01-2015
	€	€
PASSIVA		
VASTE PASSIVA		
EIGEN VERMOGEN		
Algemene reserve	707.250	-
Gerealiseerde resultaat	296.707	-
VLOTTENDE PASSIVA		
OVERLOPENDE PASSIVA		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten	33.061.594	-
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	1.868.665	-
TOTAAL	35.934.216	-

Baker Tilly Berk N.V.
Gewaardeerd als staat

30 JUNI 2016

waarop onze verklaring
betrekking heeft

4.2 Overzicht van baten en lasten in euro's

Omschrijving programma	Raming begrotingsjaar vóór wijziging			Raming begrotingsjaar ná wijziging			Realisatie begrotingsjaar		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma Jeugdhulp	-	215.639.499	- 215.639.499	-	217.594.497	-	-	217.994.264	217.994.264
Subtotaal programma	-	215.639.499	- 215.639.499	-	217.594.497	-	-	217.994.264	217.994.264
Algemene dekkingsmiddelen									
- Lokale Heffingen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Algemene uitkeringen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Dividend	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Saldo van de financieringsfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Overige algemene dekkingsmiddelen	215.639.499	-	215.639.499	218.301.747	-	218.301.747	218.998.221	-	218.998.221

Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	215.639.499	215.639.499	-	218.301.747	217.594.497	707.250	218.998.221	217.994.264	1.003.957
--	--------------------	--------------------	----------	--------------------	--------------------	----------------	--------------------	--------------------	------------------

Toevoeging/onttrekking aan reserves:									
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma Jeugdhulp	-	-	-	1.955.000	2.662.250	- 707.250	1.955.000	2.662.250	- 707.250
Subtotaal mutaties reserves	-	-	-	1.955.000	2.662.250	- 707.250	1.955.000	2.662.250	- 707.250
Gerealiseerd resultaat	215.639.499	215.639.499	-	220.256.747	220.256.747	-	220.953.221	220.656.514	296.707

Baker Tilly Berk N.V.
Gewaardeerd als staat

30 JUNI 2016

waarop onze verklaring
betrekking heeft

4.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 2015

Algemeen

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond is een uitvoeringsorganisatie van de deelnemende gemeenten en baseert zich op de lokale beleidsplannen van gemeenten. De GR heeft tot taak de gemeenschappelijke inkoop zodanig vorm te geven dat lokale ambities kunnen worden gerealiseerd. De visie en doelen van de GR zijn daarmee een optelsom van de beleidsvoornemens van de gemeenten.

Voor verdere toelichting wordt verwezen naar het jaarverslag.

Wettelijke voorschriften

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond is een openbaar lichaam op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) waarin vijftien gemeenten op vrijwillige basis samenwerken.

Voor de verslaggeving van gemeenschappelijke regelingen is vanaf 2004 het Besluit begroting en verantwoording (BBV) provincies en gemeenten van kracht. De jaarrekening is conform deze voorschriften samengesteld.

Waarderingsgrondslagen

De jaarrekening wordt opgemaakt met inachtneming van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarden.

Grondslagen voor resultaatbepalingen

In de exploitatierekening worden de lasten en baten verantwoord die voortvloeien uit de activiteiten van Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond.

De lasten en baten worden zoveel mogelijk toegerekend naar het boekjaar waarop ze betrekking hebben en waarin de prestaties zijn geleverd.

BTW

De betaalde btw in het boekjaar wordt na afloop van het boekjaar door de deelnemende gemeente via de doorschuifregeling gecompenseerd.

Resultaat 2015

De jaarrekening 2015 van Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond sluit met een voordelig resultaat voor bestemming van € 1.003.957 op reserves is reeds een bedrag van € 707.250 gemuteerd (per saldo toegevoegd aan reserves) waardoor een nog te bestemmen resultaat van € 296.707 voordelig resteert. Dit is als nog te bestemmen op de balans gepresenteerd. Een voorstel tot bestemming is in de jaarrekening opgenomen.

Baker Tilly Berk N.V.
Gewaarmerkt als staat

30 JUNI 2016

waarop onze verklaring
betrekking heeft

4.4 Toelichting op de balans per 31 december

ACTIVA	31-12-2015	01-01-2015
	€	€
VLOTTENDE ACTIVA		
UITZETTINGEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN 1 JAAR		
<u>Vorderingen op openbare lichamen</u>		
Gemeenten inzake doorschuif BTW	10.198	-
Gemeente Rotterdam inzake onderzoek CDT	62.275	-
Gemeente Albrandswaard (aanvullend 3%)	97.047	-
Totaal einde boekjaar	169.520	-
<u>Overige vorderingen</u>		
Terug te vorderen bedragen van zorginstellingen	8.989.359	-
	8.989.359	-
<u>Liquide middelen</u>		
ABN-AMRO bank t.b.v. Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (rekening courant)	26.775.337	-
Totaal einde boekjaar	26.775.337	-

Schatkistbankieren

Het kabinet heeft het schatkistbankieren ingevoerd. Dit betekent voor decentrale overheden, waaronder gemeenschappelijke regelingen als Jeugdhulp Rijnmond, dat zij hun overtollige liquide middelen moeten aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Schatkistbankieren krijgt een wettelijke basis in de wet Financiering decentrale overheden (Fido). Het ministerie vergoedt een rente over de tegoeden die bij de schatkist gestald zijn. Praktisch betekent dit voor Jeugdhulp Rijnmond dat alle overtollige liquide middelen boven de drempel van € 1.617.608 (op basis van begroting 2015) worden gestald bij de schatkist zolang deze niet benodigd zijn. Dit heeft in 2015 niet plaatsgevonden. Hierdoor heeft per kwartaal een overschrijding van het drempelbedrag plaatsgevonden. Voor 2016 zal het schatkistbankieren worden opgepakt.

Onderstaand een overzicht van de overschrijdingen per kwartaal.

Baker Tilly Berk N.V.
Gewaarmerkt als staat

30 JUNI 2016

waarop onze verklaring
betrekking heeft

Verslagjaar 2015				
Drempelbedrag	1.617,61			
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	20.057	31.100	36.095	36.687
Ruimte onder het drempelbedrag	-	-	-	-
Overschrijding van het drempelbedrag	18.439	29.482	34.477	35.070

Baker Tilly Berk N.V.
Gewaarmerkt als staat

30 JUNI 2016

waarop onze verklaring
betrekking heeft

Toelichting op de balans per 31 december

PASSIVA	31-12-2015	01-01-2015
	€	€
EIGEN VERMOGEN		
<u>Algemene reserve</u>		
Doel: De algemene reserve behoort tot het eigen vermogen van de gemeenschappelijke regeling en heeft als doel:		
1. Het opvangen van onvoorziene financiële tegenvallers (bufferfunctie).		
2. Het opvangen van rekeningtekorten.		
3. Het afdekken van begrotingstekorten, voor zover op basis van de meerjarenraming blijkt dat deze niet van structurele maar van incidentele aard zijn.		
Saldo begin boekjaar	-	-
<i>Toevoegingen in het boekjaar:</i>		
- Bestemming resultaat voorgaand boekjaar	-	-
- Bijdrage Stadsregio	2.662.250	-
<i>Onttrekkingen in het boekjaar:</i>		
- Ter dekking van verwacht tekort J-GGZ	1.100.000	-
- Diverse onderzoeken	55.000	-
- Bijdrage tegemoetkoming frictiekosten Bureau Jeugdzorg	800.000	-
Saldo einde boekjaar	<u>707.250</u>	<u>-</u>
Nog te bestemmen resultaat boekjaar	296.707	-

Het resultaat 2015 ad € 296.707 is ter nadere besluitvorming over de bestemming afzonderlijk op de balans gepresenteerd.

VLOTTENDE PASSIVA

Netto-vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar

Nog te betalen bedragen aan zorginstellingen	32.692.163	-
CDT Jeugd met een Beperking	294.750	-
Accountantskosten	2.528	-
Kosten diverse onderzoeken	55.000	-
Crediteuren	17.153	-
Totaal einde boekjaar	<u>33.061.594</u>	<u>-</u>

Baker Tilly Berk N.V.
Gewaarmerkt als staat

30 JUNI 2016

waarop onze verklaring
betrekking heeft

Overlopende passiva

Bijdrage 2016 gemeente Capelle aan den IJssel

1.868.665

-

1.868.665

-

Baker Tilly Berk N.V.
Gewaarmerkt als staat

30 JUNI 2016

waarop onze verklaring
betrekking heeft

4.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2015

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING JEUGDHULP RIJNMOND

BATEN	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Werkelijk
	2015	2015	2015
	€	€	€

1. Programma Bestuur en algemeen management

Bijdrage deelnemende gemeenten	215.639.500	215.639.500	215.639.500
Bijdrage gemeente Rotterdam (inzake CDT)	-	-	696.471
Bijdrage Stadsregio	-	2.662.250	2.662.250

Totaal	215.639.500	218.301.750	218.998.221
---------------	--------------------	--------------------	--------------------

LASTEN	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Werkelijk
	2015	2015	2015
	€	€	€

1. Programma Jeugdhulp

Zorg Jeugd met een Beperking	16.452.765	16.452.765	12.573.971
Zorg Jeugd en Opvoedhulp	128.392.261	129.192.258	130.418.479
Jeugd GGZ	69.292.641	70.392.641	73.393.430
Algemene kosten	-	55.000	89.386
Accountantskosten	-	-	16.704
Apparaatskosten	1.501.833	1.501.833	1.501.833
Bankkosten	-	-	461

<i>Totaal programma Jeugdhulp</i>	215.639.500	217.594.497	217.994.264
-----------------------------------	-------------	-------------	-------------

Totaal	215.639.500	217.594.497	217.994.264
---------------	--------------------	--------------------	--------------------

Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten - 707.250 1.003.957

Baker Tilly Berk N.V.
Gewaarmerkt als staat

30 JUNI 2016

waarop onze verklaring
betrekking heeft

Mutaties in reserves	Primitieve Begroting 2015	Begroting na wijziging 2015	Werkelijk 2015
	€	€	€
<i>Programma Jeugdhulp</i>			
Onttrekking Algemene reserve	-	1.955.000	1.955.000
Toevoeging Algemene reserve	-	- 2.662.250	- 2.662.250
Totaal resultaatbestemmingen	-	- 707.250	- 707.250
NOG TE BESTEMMEN	-	-	296.707

Baker Tilly Berk N.V.
Gewaarmerkt als staat

30 JUNI 2016

waarop onze verklaring
betrekking heeft

Toelichting op de baten

Ontvangen bijdragen 2015

	%	2015 Bijdrage	2014 Bijdrage
Albrandswaard	1,50	3.235.294	-
Barendrecht	3,40	7.326.637	-
Ridderkerk	2,41	5.203.564	-
Nissewaard	7,33	15.811.711	-
Brielle	0,82	1.778.998	-
Hellevoetsluis	3,26	7.021.261	-
Westvoorne	1,05	2.257.421	-
Goeree-Overflakkee	3,03	6.532.886	-
Krimpen aan den IJssel	2,61	5.628.190	-
Capelle aan den IJssel	6,06	13.073.860	-
Lansingerland	3,01	6.484.756	-
Maassluis	2,17	4.686.666	-
Schiedam	5,74	12.379.170	-
Vlaardingen	5,56	11.981.868	-
Rotterdam	52,05	112.237.218	-
Totaal		<u>215.639.500</u>	<u>-</u>

Baker Tilly Berk N.V.
Gewaarmerkt als staat

30 JUNI 2016

waarop onze verklaring
hetrekkina heeft

Resultaat bestemming

	2015	2014
Totaal resultaat vóór bestemming	1.003.957	-
Mutaties in de reserve		
- Mutatie Algemene reserve	- 707.250	-
Nog te bestemmen	296.707	-

Baker Tilly Berk N.V.
Gewaarmerkt als staat

30 JUNI 2016

waarop onze verklaring
betrekking heeft

4.6 Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen

Met ingang van 2013 is de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht. Hieruit volgt de verplichting om in de jaarrekening 2015 melding te maken van:

1. alle (gewezen) topfunctionarissen en hun bezoldiging
2. overige medewerkers in dienst van de gemeente welke de norm overschrijden
3. uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband van alle topfunctionarissen en van alle andere medewerkers indien deze uitkering de norm overschrijdt.

De maximale bezoldiging mag voor een topfunctionaris zonder dienstverband niet meer bedragen dan € 230.474 per kalenderjaar (2015) op fulltime basis. In dit bedrag is inbegrepen de beloning, belastbare kostenvergoedingen, voorzieningen voor beloning op termijn (m.n. pensioenpremie). Toetsing aan de norm vindt plaats naar rato van omvang fte en duur dienstverband in het jaar.

Voor de gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond is de functie lid van het algemeen bestuur en de ambtelijk secretaris als topfunctionaris aangemerkt binnen de WNT. De leden van het algemeen bestuur en de ambtelijk secretaris zijn genoemd in onderstaande tabel. De functie is onbezoldigd. Ook waren er geen uitkeringen wegens einde dienstverband.

Gemeente	Persoon en functie (AB= Algemeen Bestuur, DB = Dagelijks Bestuur)	Beloning	Vaste en variabele vergoeding	Voorzieningen tbv beloningen betaalbaar op termijn
Gemeente Albrandswaard	Mevrouw M. Rombout (AB)	€ 0	€ 0	€ 0
Gemeente Barendrecht	De heer L. van Noort (AB en DB)	€ 0	€ 0	€ 0
Gemeente Ridderkerk	Mevrouw T. Keuzenkamp (AB)	€ 0	€ 0	€ 0
Gemeente Nissewaard	De heer K. Dijkman (AB en DB)	€ 0	€ 0	€ 0
Gemeente Brielle	De heer W. Borgonjen (AB)	€ 0	€ 0	€ 0
Gemeente Hellevoetsluis	De heer H. van der Velde (AB)	€ 0	€ 0	€ 0
Gemeente Westvoorne	Mevrouw P. Blok (AB)	€ 0	€ 0	€ 0
Gemeente Goeree- Overflakkee	De heer G. de Jong (AB)	€ 0	€ 0	€ 0
Gemeente Krimpen aan	De heer M. Oosterwijk	€ 0	€ 0	€ 0

Baker Tilly Berk N.V.
Gewaarmerkt als staat

<i>den IJssel</i>	<i>(AB)</i>			
<i>Gemeente Capelle aan den IJssel</i>	<i>Mevrouw A. Hartnagel (AB)</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>
<i>Gemeente Lansingerland</i>	<i>De heer J. Heuvelink (AB en DB)</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>
<i>Gemeente Maassluis</i>	<i>De heer A. Keijzer (AB en DB)</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>
<i>Gemeente Schiedam</i>	<i>Mevrouw N. Gouweleeuw (AB)</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>
<i>Gemeente Vlaardingen</i>	<i>De heer C. Oosterom (AB)</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>
<i>Gemeente Rotterdam</i>	<i>De heer H. de Jonge (AB en DB)</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>
<i>Gemeente Rotterdam</i>	<i>De heer O. de Zwart (secretaris AB en DB)</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>

Baker Tilly Berk N.V.
Gewaarmerkt als staat

30 JUNI 2016

waarop onze verklaring
betrekking heeft

5. Overige gegevens

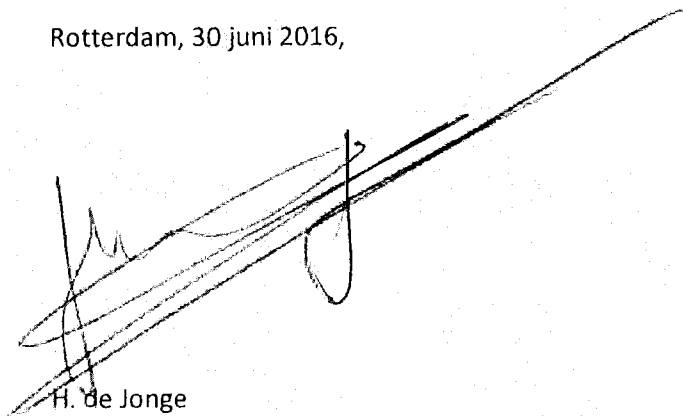
5.1 Voorstel resultaatbestemming

Aan het algemeen bestuur zal worden voorgesteld het te bestemmen resultaat van € 296.707 toe te voegen aan de algemene reserve ten behoeve van de begroting 2016.

6. Vaststellingsbesluit

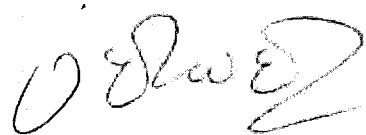
Vastgesteld door het algemeen bestuur van Openbaar Lichaam Jeugdhulp Rijnmond.

Rotterdam, 30 juni 2016,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'H. de Jonge', written over a diagonal line that spans across the signature area.

H. de Jonge

Voorzitter Openbaar Lichaam Jeugdhulp Rijnmond

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Dr. O. de Zwart', written in a cursive style.

Dr. O. de Zwart

Secretaris Openbaar Lichaam Jeugdhulp
Rijnmond

